

Projekt Palliativ Syd

Registercentrums förbättringsarbete 2014-2015 (SKL)

Inledning

Aktuellt förbättringsprojekt ingick som en del i den Nationella kvalitetsregisters satsningen. Fokus var att ge deltagande verksamheter tydliga arbetsredskap samt nå ett ökat lärande kring framtida arbeten med, för verksamhetens aktuella/aktuella, kvalitetsregisters resultat kopplat till förbättringsarbete/verksamhetsutveckling (Nationella kvalitetsregister, 2015).

Bakgrund

Deltagande register

Svenska palliativregistret

Samverkansparter

Förbättringsprojektet skedde i samverkan mellan Nationella kvalitetsregister och Registercentrumorganisation Syd (RCO Syd); Registercenter Syd (RC syd) Karlskrona-Lund, Regionalt cancercenter syd (RCC Syd), Palliativt utvecklingscentrum Lund, Region Skåne samt Södra sjukvårdsregionen. Styrgruppen för projektet representerades från ovan nämnda organisationer med representation från delar av Södra sjukvårdsregionen dvs. Blekinge samt Skåne.

Tre fysiska möten, med möjlighet för uppkoppling via telefon, genomfördes under hösten 2014 inom styrgruppen med fokus planering av projektet. Vidare fördes dialog med aktuellt kvalitetsregister samt angränsande Registercentrum. Något som utmynnat i ansats att genomföra gemensam planering gällande inbjudan till organisationer samt lärandeseminarium/förbättringsarbete. Aktuell samverkanspart är RCSO/Qulturum Sydöstra regionen och Svenska palliativregistret.

Patientmedverkan i projektet

Medverkan i styrgruppen: Intresseanmälan sändes till samtliga patientföreningar inom Södra sjukvårdsregionen gällande medverkan i styrgruppen för projektet, varav två intresseanmälningar inkom.

Medverkan i förbättringsteamerna: Varje team uppmanades att ta med patientföreträdare/representant alternativt närstående för att få ett ökat lärande och fokus värdeskapande för patienten. Utöver detta har tre patientföreträdare, de två knutna till styrgruppen samt ytterligare en, medverkat vid varje lärandeseminarium som stöd för teamen. Med syfte uppnå förstärkt fokus bästa möjliga kvalitet och vård/omsorg för patient/brukare/närstående.

Patientmedverkan skedde inom ytterligare en del inom projektet, via inkludering av patienter och närstående i studie med syfte utveckling av vårdens kvalitets och utfallsmått kopplat till Svenska palliativregistret. Studien leds av Palliativt utvecklingscentrum, Lund av professor Carl Johan Fürst samt professor Birgit Rasmusen. För djupare beskrivning se vidare övergripande rapport Palliativ Syd, delmoment 4.

Material och Metod

Design av förbättringsarbetet

Inbjudan sändes ut brett i Södra sjukvårdsregionen gällande medverkan i förbättringsprogram kopplat till användning av kvalitetsregisterdata (Svenska palliativregistret). Således innefattades samtliga organisationer som arbetar med palliativ vård; kommun, primärvård samt landsting. Mål för förbättringsarbetet avsåg att de verksamheter som deltog skulle utveckla ett hållbart sätt för hur man arbetar med uppföljning av vårdens resultat, träna på att arbeta strukturerat med förbättringsarbetet utifrån registerdata samt uppnå förbättringar i vården för patienten/brukaren enligt fastställt uppdrag (Nationella kvalitetsregister, 2014).

Inför lärandeseminarium 1(LS1) skedde förmöte hos samtliga anmälda verksamheter. Samtliga tvärprofessionella team inkl. chef deltog där representanter från projektledning och förbättringsenhetsresurs mötte teamen utifrån deras kontext. Teamen fick bekanta sig med Svenska palliativregistret och den egna enhetens resultat för att påbörja identifiering av aktuella förbättringsområden. Teamen introducerades även i uppgift ett, som innefattades av att de skulle göra en patientprocesskarta vilken under LS1 skulle presenteras samt fortsättas arbeta med.

Förbättringsprogrammet byggde på genombrottsmetoden (SKL, 2015). Tema för lärandeseminarier har varit: förbättringskunskap med dess domänområden system, variation, förändringspsykologi samt lärandestyrt förändringsarbete. Vidare har patientprocessarbetet ingått som övergripande tema. Palliativ vård med fördjupat lärande kring brytpunktssamtal, nationellt vårdprogram, nationell vårdplan, medicinska samt omvårdnadsaspekter har belysts. Teamens enskilda behov har varit vägledande för fortsatt planering av innehåll, upplägg, fokus och stöd mellan de olika lärandeseminarier. Varje team fick en handledare knuten till sig för fortsatt handledning av förbättringskunskap på hemmaplan utifrån teamens behov och önskan.

Utifrån fördjupat lärande kring kvalitetsregister har regelrätt föreläsning kring registret skett vid varje lärandetillfälle. Koppling nyttan för patienten i förhållande till inrapporterade uppgifter samt påvisad utdata från registret har skett. Vidare har deltagarna kunnat ställa specifika frågor till representanter från registret vid varje lärande tillfälle. Teamen har även haft möjlighet att knyta kontakt med representanterna från registret som därefter besökt teamen på hemma plan och arbetat utifrån aktuell kontext och specifikt behov av stöd. Under samtliga lärandeseminarier har patient alt närstående berättat sin berättelse kring möte med vården.

Fokusområden kopplat till palliativregistret har utgått ifrån fyra indikatorer, då dessa uppmärksammats som förbättringsutrymme från Svenska palliativregistret: *brytpunktssamtal till patient utfört samt dokumenterat; smärtskattning utförd med hjälp av validerade smärtskattningsinstrument; munhälsa bedömd enligt ROAG samt dokumenterad; vid behovsordination mot ångest ordinerad*. Utöver detta stod det fritt för deltagande team att välja fokusområde som inkluderades i Svenska palliativregistret och dess utdata.

Enheter för strategisk kvalitetsutveckling, Region Skåne, har deltagit med stöd och kunskap vid lärandeseminarium kring förbättringsutbildning, handledning till team etc.

Tidslinje

Inbjudan sändes ut under december 2014.

Lärandeseminarium (LS)1 startade mars/april med fortsatta LS under våren-hösten med avslut okt 2015 i syfte att verka för hållbart lärande. Innehåll för de olika LS planerades tillsammans med ansvariga inom styrgruppen och Enheten för strategisk kvalitetsutveckling i samverkan med RCSO. Ett avslutande uppföljningsseminarium är inbokat till maj 2016 för samtliga deltagande team, både från Syd och Sydöst förbättringsprogram, med fokus dela erfarenheter och utbyta kunskap knutet till förbättringsprogrammen. Yttersta syftet är att stäva mot en långsiktighet i de kunskaper och förändrade arbetssätt som deltagarna förskansat sig under förbättringsprogrammen. Vård för aktiviteten är Svenska palliativregistret.

Mått och mätningar

Mått för baseline och identifiering av förbättringsutrymme

Faktiskt redovisat resultat i Svenska palliativreg, för akutell enhet, per kvalitetsindikator/resultat (kvalitetsmål) som rekommenderas utifrån Nationellt vårdprogram för palliativ vård för de fyra utvalda kvalitetsindikatorerna, se ovan.

Ett generellt uttag gjordes för hela Södra sjukvårdsregionen men även på enhetsnivå för deltagande team. Skillnader och likheter utifrån Svenska palliativregistret mellan Södra sjukvårdsregionen belyses.

Resultatmått

Som balanserande mått kommer uttag från Svenska palliativregistret göras ex. hur många avvikelser som angivits vid munhälsobedömning, alt hur många patienter som inte påvisats besvär i munnen vid bedömning med ROAG; om patienten varit smärtlindrat; lindrad från ångest.

Resultat

Totalt deltog initialt 15 tvärprofessionella team i förbättringsprogrammet varav ett team fick ändrat fokus från arbetsgivaren och var tvungen att avstå fortsatt deltagande. Således fullföljde 14 team programmet. Lärandetillfällena har bestått av ett 100tal personer/tillfälle.

Vid utvärdering av lärande seminariet 1 & 2 uttrycks upplevelser såsom: ”Att det varit bra och informativa föreläsare med olika bakgrund i olika ämnen. Att anhöriga och patienter deltagit och förtydligat deras perspektiv”; ”Spännande arbete som jag tror och hoppas kommer visa resultat ute i praktiken. Så himla glad att få varit/vara en del av detta förbättringsarbete”; ”Att vi har kommit på hur splittrade vi är i vår grupp och att vi därför kommit på hur smalt vi måste ha vårt mål och syfte”; ”Föreläsare kopplat till palliativ registret och som har förtydligat saker”.

Vidare uttrycker flertalet team att utarbetning av patientprocesskartan är en ögonöppnare för teammedlemmarna och en viktig del i lärande processen. Ett team uttrycker att genom patientprocesskartan tydliggörs att de som profession inte ligger i samma fas som patienten, då teamet i flera avseende ligger stegen före utan att patient och närstående riktigt är där just då. Under LS1 får teamen input från medverkande patient/närstående företrädare i arbetet med utarbetning av patientprocesskartan.

Utifrån ett handledarperspektiv ses en stor mognad i teamen kring förbättringskunskap. Vidare är varje lärandetillfälle fullt med entusiastiska människor/teamdeltagare som ger kloka infallsvinklar till övriga medverkande.

Förtydligande: Då förbättringsprogrammet i rapporterade stund har två lärandetillfällen kvar kommer deltagarnas rapporter kring deras enskilda förbättringsarbete utgöra slutrapporten av detta arbete. Teamens rapporter kommer sammanställas efter sista seminariet i oktober och därefter sändas som slutrapport.

Svenska palliativregistret har arrangerat så samtliga teams resultat kan följas i ett gemensamt diagram. Detta resultat kommer också rapporteras in vid slutrapport för att påvisa om förbättring skett i något avseende.

Diskussion

Under förmötet samt vidare i LS 1-4 medverkade respektive verksamhetschef/enhetschef tillsammans med teamen och aktuell utvecklingsenhet för att nå en hållbar förändring samt nå ett ökat lärande kring arbetet med ständiga förbättringar och därmed kunna uppnå en ökad kvalitet i patientprocessarbetet. Chefens stöd och medverkan kan ses som en framgångsfaktor då teamens stöd vid implementering och vidare spridning av kunskap i enheten/verksamheten på så sätt legitimerades.

Patientmedverkan i lärandeseminarierna har uppskattats och kan ses som en framgångsfaktor som är ”här för att stanna”. Även upplevelsen från teamen att framtagningen av patientprocesskartan gav en ökad insikt i patientarbetet, kan ses som en stor del mot riktningen ökat patient/närstående perspektiv.

Optimalt hade varit med ytterligare ett LS inom ramen för förbättringsprogrammet. Detta blev inte möjligt pga tidsbrist. Här ses det gemensamma mötet i maj 2016 som ett redskap att

uppnå ett hållbart och långsiktigt lärande. Detta då teamen kan ges motivation att hålla i och hålla fast en ev. förbättring för vidare återkoppling/redovisning vid återträffen.

Arbetsgrupp/styrgrupp: Anna Unné, RCC Syd; Susanne Albrecht, RC-syd; Eva Wendel, RC syd; Maria Sandberg RC-syd; Birgit Rasmussen, Palliativt utvecklingscentrum; Ingemar Petersson, RC-syd; Carl-Johan Furst, Palliativt utvecklingscentrum; Bengt Sallerfors, Palliativt utvecklingscentrum; Thomas Troäng, RC-syd, Ewa Miller, patientföreträdare; Ragnhild Collbo, patient och närstående företrädare; Björn Olsson, RC-syd, Greger Fransson, Svenska palliativregistret, Margaretha Albinsson, enheten för strategisk kvalitetsutveckling.

Kontaktpersoner:

Anna Unné anna.unne@skane.se

Susanne Albrecht susanne.albrecht@ltblekinge.se

Eva Wendel eva.wendel@ltblekinge.se

